

Visita de Nadal al Centre Penitenciari de La Comella d'Andorra la Vella

■ Mons. Joan-Enric Vives va presidir el 20 de desembre, una celebració eucarística preparatòria del Nadal per als interns del Centre Penitenciari de La Comella, a Andorra la Vella, concelebrada per l'Arxiprest de les Valls i Delegat diocesà de pastoral penitenciària, Mn. Ramon Sàrries, i pel Secretari General Mn. David Codina, i solemnitzada amb l'acompanyament en els cants d'un grup d'alumnes de tercer i quart d'ESO de l'Escola *Anna Maria Janer* de Santa Coloma, acompanyats per alguns dels seus professors.

A l'homília, l'Arquebisbe i Copríncep va fer referència al poder redemptor de Jesucrist que «va néixer per salvar precisament els pobres, els pecadors, els malalts...»; és per això que us demano que ens obrim al Senyor, que ens porta la força necessària per a ser millors persones i per superar les nostres faltes». Els va recordar als assistents que tothom té la seva dignitat i que justament en circumstàncies difícils és quan es posa en valor aquesta dignitat de les persones més enllà de les circumstàncies en les quals viu.

GLOSSA

Una carta dels Reis

Dia de Reis. Tal dia com avui, l'any passat, una nena de deu anys i el seu germà de set es llevaren de bon matí i anaren de dret cap al lloc on els Reis els deixen habitualment els regals. Observaren que la galleda amb aigua per als camells era buida i la caixa de galetes que havien deixat per als Reis i els acompanyants, mig buida. S'endugueren, però, una sorpresa en trobar una carta signada pels tres reis que, entre altres coses, deia: «[...] Ens ha agradat molt l'escrit que lliuràreu al patge. Ens expliqueu que estúdieu força, que no us baralleu i que feu cas als pares. Veiem que sou mesurats a l'hora de demanar coses perquè us han explicat els pares i a l'escola que hi ha famílies que no tenen prou menjar perquè els pares s'han quedat sense feina. Comenteu també que a la parròquia han recollit aliments i que amb el vostre germà gran, que ja té setze anys, hi portàreu unes bosses de queviures [...]. Nosaltres us hem escrit per dir-vos que us hem deixat unes quantes coses —potser no totes les que de-

manàveu—, perquè ja sabeu que hem d'arribar a tots els nens i les nenes i perquè aquest any tenim menys diners. Confiam que us faci contents el que us hem pogut deixar. Quan acabin les festes de Nadal, seguiu ajudant les famílies que passen dificultats. No demaneu més del que necessiteu, aprofiteu el que teniu, no sigueu exigents i seguiu ajudant els que ho passen malament». El germà gran, de setze anys, somreia amb satisfacció mentre llegien la carta...

Déu ha fet brillar un estel durant les festes de Nadal. Cadascú sap quan l'ha vist i què ha sentit en el seu cor. És l'estel de Jesús infant que ens convida, a petits i grans, a seguir caminant, a ser millors, a compartir, a estimar, a donar, a viure amb més plenitud, a sortir de la mediocritat de la vida sense al·licients... «Hem vist com s'aixecava la seva estrella» (Mt 2,2). Convé fer com els mags, no abandonar, superar entrebancs, seguir l'estel i, com ells, donar estimant.

Enric Puig i Jofra, SJ

PARAULA I VIDA

2013: Temps de fe per endavant

Certament que aquest Any de la Fe que vivim tindrà la majoria dels seus dies i els seus actes en aquest 2013 que acabem d'estrenar. Déu vol que visquem tot l'any agraint el do de la nostra fe, fent-la més conscient, i vivint la resposta a la gràcia de l'Esperit Sant que ens ha estat donada sense cap mèrit nostre. Un any per a la fe, un any per a l'acció de gràcies del nostre baptisme!

Ha de ser un any perquè els continguts de la fe siguin ben viscuts. Hem de conèixer millor allò en què creiem —els continguts de la nostra fe, el Credo—, i encara més, Aquell en qui creiem, i a qui creiem, perquè rere tot acte de fe, hi ha un amor i una resposta agraïda al Creador i al qui en Crist ens ha revelat el seu amor i la seva predilecció. Any de fe baptismal pel do que l'Església ens ha fet. Any de seguiment de l'estrella que ens condueix a la Paraula de Déu i a Crist, com aquells Mags que celebrem en la solemnitat de l'Epifania, que veient l'estrella «s'ompliren d'una immensa alegria» (Mt 2,10).

Una fe que ens ha de portar a mantenir viva l'esperança. Fe és esperar, «contra tota esperança» (Rm 4,18), confiar amb aquella esperança que ens sosté en els moments de sofriment, de fracàs o desencís, perquè és fràgil però alhora és forta. «És una noieta... que ens dóna el bon dia cada matí... petita esperança que es lleva cada matí» (Ch. Péguy). Esperança que no enganya, ja que es fonamenta en Déu mateix i en el seu amor, vessat per l'Esperit Sant. Ell és la nostra esperança; i volem viure refiats de les seves promeses, segurs que Ell és el Déu fidel que compleix el que diu. Comptem que no ens deixarà mai, ja que «perdura eternament el seu amor» (Sl 135).

Un any per a viure la fe desvetllant totes les possibilitats de la caritat i de la solidaritat envers el proïsme. I això en temps de gran crisi econòmica i amb tantes persones que sofreixen per carencies doloroses, fins injustes, serà més important que mai. La fe no més es fa viva per l'amor concret i responsable, ja que «la fe actua per la caritat» (Ga 5,6) i es demostra per les obres: «l'home és just davant de Déu per les obres, i no tan sols per la fe» (Jm 2,24). Fem-nos un propòsit de mantenir la solidaritat amb els qui tenen menys que nosaltres.

En aquest any hem de mantenir els compromisos adquirits, ser fidels a la lectura de la Paraula de Déu personalment i en família, la «lectio divina», i valorar la pregària que ens acostia i ens fa uns amb Déu mateix. Serà un any per a unir-nos en tres pelegrinatges: Lourdes, Roma i Terra Santa, per retrobar les arrels de la nostra fe catòlica, amb Maria, la Verge Immaculada i els malalts, seguint les petjades dels apòstols columnes de la fe, i acostant-nos al Calvari i al Sant Sepulcre, per testimoniar amb valentia que Crist ha ressuscitat i que, qui viu i creu en Ell, no morirà mai més (cf. Jn 11,26).

Serà un any per a viure una Jornada/Assemblea diocesana el mes de juny, que serà de festa i de testimonis rellevants a la Diòcesi, ja que la fe l'hem de viure en l'Església, que ens ha acollit i ens ha regalat el do de la fe que professem; i en comunió amb el bisbe i entre nosaltres, perquè no treballem en va, sinó que es multipliqui la gràcia i així donem un bon testimoniatge de l'amor de Crist.

† Joan-Enric Vives
Arquebisbe d'Urgell

ENTREVISTA

IZASKUN DE ITUARTE

Veus catòliques

La plataforma de comunicadors *Catholic Voices*, sorgida l'any 2010 per ajudar els catòlics a comunicar i a augmentar la seva presència davant l'opinió pública, ha format el primer grup de portaveus a Barcelona. Ara ja poden aportar el seu punt de vista en aquells temes que es plantegin. La Izaskun de Ituarte, que és mare de família —té tres fills—, advocada i interiorista, ha realitzat la formació teòrica i tècnica per ser portaveu de la plataforma (www.catholicvoices.cat/ / 675 740 448).

Com vas conèixer el projecte?

Va ser quan buscaven voluntaris que volguessin formar-se com a portaveus. L'objectiu que tenim és saber explicar el que diu l'Església catòlica en aquells punts que susciten polèmica, però també per saber mostrar, sense aixecar la veu ni el gest, la bellesa del missatge cristià. Penso que aquest missatge que custodia l'Església és immillorable, i que els catòlics, en general, no estem a l'alçada quan el defensem.

Què et va moure a col·laborar-hi?

Quan em van oferir la possibilitat de participar-hi, vaig pensar que Déu ens demana a cadascun de nosaltres que fem el que tenim al nostre abast, i per això em vaig apuntar al *càsting*.

Què t'ha aportat l'experiència de ser portaveu?

Me n'he adonat que la formació personal és imprescindible per poder respondre qüestions que a primera vista semblen difícils d'explicar. I he après que quan algú qüestiona algun punt no hem de sentir-nos atacats, sinó mirar d'entendre què és el que li preocupa, la intenció positiva que hi ha darrera d'aquella crítica i, a partir d'aquí, oferir-li la nostra proposta.

Oscar Bardají i Martín

QUÈ ÉS LA PERSONA HUMANA

La persona pot ser semblança de Déu

Com a persones, hem rebut de Déu amor i coneixement, capacitat de decisió lliure i acció. Jo sóc allò que he rebut: sóc capacitat d'estimar, de perdonar, de conèixer, d'ajudar els altres, d'actuar... Però també jo sóc allò que dono: sóc lliure per compartir i donar. Rebre i donar fan créixer la persona que viu la fraternitat universal. Avui la paraula *germà* està gastada, però *germà* és la paraula adient a la família de Jesucrist. Viure universalment la germanor, la comunió fraterna, és la finalitat de la religió cristiana i, segurament, dels grans moviments religiosos.

Quan vivim realment com a persones? Ja ho he dit anteriorment: en la persona apareix quelcom de subsistent que la fa ser ella mateixa, tenim el subjecte en el qual hi ha implantada la força racional. Tenim el *moi-même*, el *jo mateix*, la *mismidad*, la identitat pròpia per la qual puc dir *jo*. Vet aquí el pol subsistent de la persona humana. Allò que la fa intransferible: *ella mateixa*.

A aquest pol li correspon el segon que és la relació. La relació ens fa comunicar amb els altres, tot donant-nos als altres i rebent dels altres. Rebent, en primer lloc, la presència comunicativa de l'altre que ens dona no només *coses seves* sinó que es dona ell mateix.

Ens pot ajudar molt a descobrir aquest segon pol tot allò que l'Evangelí ens diu sobre el Pare i la paternitat de Déu. És a dir, que som persones quan *imitem* les persones divines, concretament el Pare.

Dr. Josep M. Rovira Belloso

(*Déu fa créixer les persones*. Edicions Saragossa, Barcelona 2012)

LES NOVES ESPIRITUALITATS

De la coexistència a la convivència

El cristianisme és dinàmic i des de l'origen ha viscut immers en un procés constant d'evolució. L'Evangelí és una font inesgotable d'inspiració, generadora de cultura d'acord amb els paràmetres de cada època.

Durant dos mil anys, el missatge de Jesús de Nazaret s'ha expressat en conceptes, formes artístiques, criteris ètics i institucions significatives per als homes i les dones de cada època.

L'angoixa del canvi que vivim avui dia és un sentiment que ens pot neguitejar. No són temps gens fàcils. Tampoc no van ser-ho per a Benet de Núrsia, Agustí d'Hipona, Francesc d'Assís o Ignasi de Loiola. Ells també van patir —i gaudir— la tensió provocada per aquesta adaptació de la fe a un moment històric particular. El seu gran encert fou llegir convenientment els signes dels temps i traduir el missatge de l'Evangelí a la realitat de l'època.

És imprescindible establir les regles del joc d'un diàleg renovat entre fe i cultura. El món d'avui no pot desapropiar l'experiència acumulada del cristianisme, ni la vocació de defensar els més vulnerables, ni la seva capacitat cohesionadora. Així mateix, el cristianisme no pot ignorar les aportacions de la cultura actual.

Josep Otón

(*El reencantament postmodern*. Ed. Cruïlla-Fundació Joan Maragall. Barcelona 2012)

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

Com entrem a la vida litúrgica

Ala litúrgia, ens hi hem d'acostar amb respecte. Com quan ens trobem davant l'arbre de la creu, posem per cas. Perquè la creu ens infon aquell respecte que neix de saber que en ella morí el Salvador del món. Amb respecte ens acostem a la creu; l'adorem i, amb respecte, besem la imatge del Redemptor que la creu ens ofereix. Davant la creu no podem sinó expressar un respecte sagrat.

També és amb respecte que contemplem l'Església, sobretot quan ho fem més enllà dels batibulls i fregadissos que massa sovint ens la fan veure com desfigurada. Més enllà d'això, quan la contemplem en el que és veritablement, el poble sant de Déu, l'Esposa santa i immaculada de Crist, la vinya estimada de Déu, la Mare fecunda que ens ha engendrat a la vida divina —i podríem afegir d'altres característiques que ens donen el seu veritable rostre—, quan la contemplem així, no podem fer-ho sinó amb un gran respecte, aquell respecte que neix de saber que l'Església és una de les grans obres de Déu.

Amb la litúrgia hem de fer igual. La nostra primera actitud davant de la litúrgia és de respecte, un respecte que és gairebé aquell sant temor que és el començament de la saviesa. La nostra primera mirada a la litúrgia no ha de ser la del que diu: «Què deu ser això?», sinó la de qui contempla una obra de Déu, la de qui vol trobar la presència de Crist enmig dels seus; que es reuneixen en nom seu, per escoltar-lo i per enriquir la seva vida cristiana amb la gràcia dels sagraments.

Josep Urdeix

DEL MARTIROLOGI

Memòria de sant Ramon de Penyafort, prevere dominicà. Nascut al castell de Penyafort, al Penedès, estudià ciències jurídiques i en fou professor a Bolonya. Ingressà a l'Orde de Predicadors al convent de Santa Caterina de Barcelona i després fou cridat pel Sant Pare Gregori IX a Roma, on va aportar el seu saber en dret i teologia moral. També va escriure diverses obres d'aquests temes que van ser molt valuoses. Va morir a Barcelona, quasi centenari, el dia de Reis de 1275. Patró dels juristes i canonistes.

SANTORAL I LECTURES

- 6. ✚ Diumenge.** Epifania del Senyor. Diada dels sants Fèlix, Gaspar i Baltasar, i també Adoració (dels Reis, o Doració).
- 7. Dilluns.** Sant Ramon de Penyafort (†1275), prev. dominicà, del Penedès, patró dels juristes i canonistes.
- 8. Dimarts.** Sant Apol·linar, bisbe; sant Severí, abat; santa Gúdula (†712), vg., a Brussel·les.
- 9. Dimecres.** Sant Eulogi de Còrdova, prev. i mr. (859) mossàrab; sants Julià i Basilissa, esposos mrs.
- 10. Dijous.** Sant Agatò, papa (sicilià, 678-681); sant Pere Ursèol, monjo de Sant Miquel de Cuixà.
- 11. Divendres.** Sant Higini, papa (grec, 136-140) i mr.; sant Salvi, bisbe i mr.; santa Hortènsia, vg.
- 12. Dissabte.** Sant Arcadi, mr.; sant Alfred, monjo, patró de l'amistat; sant Nazari, monjo; santa Tatiana, mr.

☐ **Diumenge** vinent, Baptisme del Senyor (lit. hores: 2a se 22 (o bé: Is 40,1-5.9-11 / Sl 103 / Tt 2,11-14;3,4-7 /

EPIFANIA DEL SENYOR

▶ Lectura del llibre de Isaïes (Is 60,1-6)

¡Levántate, brilla, Jerusalén, que llega tu luz; la gloria del Señor amanece sobre ti! Mira: las tinieblas cubren la tierra, y la oscuridad los pueblos, pero sobre ti amanecerá el Señor, su gloria aparecerá sobre ti; y caminarán los pueblos a tu luz, los reyes al resplandor de tu aurora. Levanta la vista en torno, mira: todos esos se han reunido, vienen a ti; tus hijos llegan de lejos, a tus hijas las traen en brazos. Entonces lo verás, radiante de alegría; tu corazón se asombrará, se ensanchará, cuando vuelquen sobre ti los tesoros del mar y te traigan las riquezas de los pueblos. Te inundará una multitud de camellos, de dromedarios de Madián y de Efá. Vienen todos de Sabá, trayendo incienso y oro, y proclamando las alabanzas del Señor.

▶ Salmo responsorial (71)

R. *Se postrarán ante ti, Señor, todos los pueblos de la tierra.*

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 3,2-3a.5-6)

Hermanos:

Habéis oído hablar de la distribución de la gracia de Dios que se me ha dado en favor vuestro. Ya que se me dio a conocer por revelación el misterio, que no había sido manifestado a los hombres en otros tiempos, como ha sido revelado ahora por el Espíritu a sus santos apóstoles y profetas: que también los gentiles son coherederos, miembros del mismo cuerpo y partícipes de la promesa en Jesucristo, por el Evangelio.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 2,1-12)

Jesús nació en Belén de Judea en tiempos del rey Herodes. Entonces, unos magos de Oriente se presentaron en Jerusalén preguntando: «¿Dónde está el Rey de los judíos que ha nacido? Porque hemos visto salir su estrella y venimos a adorarlo.»

Al enterarse el rey Herodes, se sobresaltó, y todo Jerusalén con él; convocó a los sumos sacerdotes y a los escribas del país, y les preguntó dónde tenía que nacer el Mesías. Ellos le contestaron: «En Belén de Judea, porque así lo ha escrito el profeta: “Y tú, Belén, tierra de Judea, no eres ni mucho menos la última de las ciudades de Judea, pues de ti saldrá un jefe que será el pastor de mi pueblo Israel.”» Entonces Herodes llamó en secreto a los magos para que le precisaran el tiempo en que había aparecido la estrella, y los mandó a Belén, diciéndoles: «Id y averiguad cuidadosamente qué hay del niño y, cuando lo encontréis, avisadme, para ir yo también a adorarlo.»

Ellos, después de oír al rey, se pusieron en camino, y de pronto la estrella que habían visto salir comenzó a guiarlos hasta que vino a pararse encima de donde estaba el niño. Al ver la estrella, se llenaron de inmensa alegría.

Entraron en la casa, vieron al niño con María, su madre, y cayendo de rodillas lo adoraron; después, abriendo los cofres, le ofrecieron regalos: oro, incienso, y mirra.

Y habiendo recibido en sueños un oráculo, para que no volvieran a Herodes, se marcharon a su tierra por otro camino.

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 60,1-6)

Alça't radiant, Jerusalem, que arriba la teva llum, i sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor. Mentre les tenebres embolcallen la terra, i fosques nuvolades cobreixen les nacions, sobre teu clareja el Senyor i apareix la seva glòria. Els pobles s'acosten a la teva llum, els reis busquen la claror de la teva albada. Alça els ulls i mira al teu entorn: tots aquests s'apleguen per venir cap a tu; porten de lluny els teus fills, duen als braços les teves filles. Tota radiant i meravellada veuràs amb el cor eixamplat com aboquen damunt teu els tresors del mar, i porten a casa teva la riquesa de les nacions. Et cobriran onades de camells, dromedaris de Madián i d'Efà; tots vénen de Sabá portant or i encens i cantant la grandesa del Senyor.

▶ Salm responsorial (71)

R. *Tots els pobles, Senyor, us faran homenatge.*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 3,2-3a.5-6)

Germans, segurament heu sentit dir que Déu m'ha confiat la missió de comunicar-vos la seva gràcia: per una revelació he conegut el misteri secret, que els homes no havien conegut en les generacions passades tal com ara Déu l'ha revelat per l'Esperit als sants apòstols de Crist i als profetes.

El secret és aquest: que des d'ara, per l'evangeli, tots els pobles, en Jesucrist, tenen part en la mateixa herència, formen un mateix cos i comparteixen la mateixa promesa.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 2,1-12)

Quan va néixer Jesús, a Bet-Lèhem de Judea, en temps del rei Herodes, vingueren d'Orient uns mags i, en arribar a Jerusalem, preguntaven: «On és el rei dels jueus que acaba de néixer? Hem vist com s'aixecava la seva estrella i venim a presentar-li el nostre homenatge». El rei Herodes i tota la ciutat de Jerusalem s'inquietaren en sentir aquestes noves. Herodes convocà tots els grans sacerdots amb els lletrats del poble i els preguntava on havia de néixer el Messies. Ells respongueren: «A Bet-Lèhem de Judea. Així ho escriu el profeta: “Bet-Lèhem, terra de Judà, no ets de cap manera la més petita entre les famílies de Judà, perquè de tu sortirà un príncep que pasturarà Israel, el meu poble”». Llavors Herodes cridà secretament els mags i s'informà ben bé del moment en què s'havia aparegut l'estrella. Després els encaminà a Bet-Lèhem amb aquesta recomanació: «Aneu, busqueu-lo ben bé, aquest nen, i quan l'haureu trobat, feu-m'ho saber, que jo també vull presentar-li el meu homenatge.»

Sortint de l'audiència del rei, es posaren en camí. Llavors s'adonaren que l'estrella que havien vist aixecar-se anava davant d'ells fins que s'aturà sobre el lloc on hi havia el nen. La seva alegria en veure allà l'estrella va ser immensa.

Entraren tot seguit a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare i, prostrats a terra, li presentaren el seu homenatge. Van obrir llavors les seves arquetes per oferir-li presents: or, encens i mirra.

Després, advertits en un somni que no anessin pas a veure Herodes, se'n tornaren al seu país per un altre camí.

L'adoració dels Reis. Pintura de Fra Angelico, Museu del Prado (Madrid)

MISSA DIÀRIA (LMD)

Reis o mags d'Orient: Melcior, Caspar i Baltasar.

Accés al Breviari

Dilluns (litúrgia hores: 2a setm.): 1Jn 3,22-4,6 / SI 2 / Mt 4,12-17.23-25.

Dimarts: 1Jn 4,7-10 / SI 71 / Mc 6,34-44.

Dimecres: 1Jn 4,11-18 / SI 71 / Mc 6,45-52.

Dijous: 1Jn 4,19-5,4 / SI 71 / Lc 4,14-22a.

Divendres: 1Jn 5,5-13 / SI 147 / Lc 5,12-16.

Dissabte: 1Jn 5,14-21 / SI 149 / Jn 3,22-30.

(2a setm.): Is 42,1-4.6-7 / SI 28 / Ac 10,34-38 / Lc 3,15-16.21-22 / Lc 3,15-16.21-22).

COMENTARI

Venim d'Orient per adorar el vostre Rei

En aquest dia de l'Epifania del Senyor domina en les lectures el tema de la llum. El profeta Isaïes profetitzava la claror de la glòria del Senyor sobre la ciutat de Jerusalem, de manera que tots els pobles s'acosten a la seva llum i busquen la claror de la seva albada. De la mateixa manera, els mags d'Orient arriben a Jerusalem cercant el rei dels jueus que la llum de l'estrella els ha indicat.

Per als antics, tota la creació parla de Déu que l'ha creada. El món és un llibre obert que revela la presència del seu autor. I, així, les estrelles són una llàntia encesa en la immensitat del cel que ens revela el naixement i la vida de les persones i dels pobles. Els mags de Mèdia i Pèrsia eren sacerdots especialitzats en l'observació del cel i dels seus canvis per a extraure'n una paraula de part de Déu.

En el text de l'evangeli d'avui, Déu ens adreça cap a Jesús per dos camins complementaris: per l'estrella que segueixen els mags i per la Sagrada

Esriptura que llegeixen els lletrats de Jerusalem. I, a la Bíblia, l'anunci ve sempre acompanyat d'un signe; així, l'anunci del nou «rei dels jueus» que marca l'estrella, i del «príncep que pasturarà Israel» que indica les paraules del profeta, troben l'acompliment en el signe de la casa on s'estan el nen i Maria, la seva mare. Això els omple d'alegria.

Així se'ns revela el secret de què ens parla la carta als Efesios: «Des d'ara tots els pobles comparteixen la mateixa promesa en l'evangeli de Jesucrist». Els primers a viure-ho són els mags d'Orient. Ells són els primers a trobar i gaudir del Messies d'Israel, que és, a més, el Salvador dels pobles pagans.

«Aneu i busqueu-lo ben bé» havia indicat Herodes als mags; i ells van, el busquen, el troben i li presenten el seu homenatge: or, encens i mirra. Béns preuats, dignes de tot un Rei que és Déu fet home per nosaltres; però que no són sinó expressió d'un homenatge més pregon, l'homenatge de la fe sincera en el Salvador del món.

Jordi Latorre, SDB

Urgell presenta el projecte Catalonia Sacra

La Catedral de Santa Maria d'Urgell va acollir el matí del dia 14 de desembre la presentació oficial de Catalonia Sacra, un projecte impulsat conjuntament per les deu diòcesis amb seu a Catalunya per difondre el vast patrimoni històric, cultural i espiritual de l'Església a Catalunya, amb l'objectiu de donar-lo a conèixer al conjunt dels ciutadans i alhora fer més comprensible per a tothom la funció catequètica que l'art sacre ha mantingut des del principi del cristianisme per a apropar al poble el missatge de Jesucrist.

Així ho destacava l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra a la presentació del projecte, i incidia alhora en l'especial idoneïtat del Bisbat d'Urgell per als propòsits que persegueix Catalonia Sacra, atès que es tracta d'una de les poques diòcesis, si no l'única, que no ha patit cap discontinuïtat en la seva història, a la qual cosa uneix la important circumstància que el territori d'Urgell ha estat un dels bressols de Catalunya, i, per tant, la seva evolució històrica corre paral·lela a l'expansió dels comtats catalans i la seva consolidació com a nació.

A la presentació, l'Arquebisbe Joan-Enric Vives va estar acompanyat a la taula presidencial pel Vicari general d'Urgell i Delegat diocesà de Patrimoni del Bisbat d'Urgell, Mn. Josep Maria Mauri; l'Alcalde de La Seu d'Urgell, Albert Batalla; Àngels Solé, Directora del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya; la Subdelegada diocesana de Patrimoni del Bisbat d'Urgell, Clara Arbués; i Daniel Font, gestor de Catalonia Sacra. Van assistir a l'acte el Ministre de Cultura d'Andorra, l'Ambaixador d'Espanya, diversos alcaldes de municipis de la Diòcesi, Consells Comarcals, així com una àm-

plia representació d'autoritats, d'institucions locals i comarcals de l'Alt Urgell i contrades veïnes, a més d'un bon nombre de personalitats vinculades a les activitats culturals del territori.

Mn. Mauri va parlar del vessant que històricament ha tingut l'Església com a promotora i conservadora de les diferents arts i del patrimoni material i immaterial, seguint i adaptant-se als canons estètics de cada moment, i ha compartit la reflexió que la bellesa de l'art sacre, a més del gaudi espiritual de qui el contempla, ha estat sempre una via per a «ajudar a obrir els ulls de l'ànima» de l'espectador i moure'l a deixar-se interpel·lar pel missatge cristià. «La bellesa és l'aurèola d'esplendor que envolta l'estrella de la Veritat», va dir Mn. Mauri, tot citant el teòleg Hans Urs von Balthasar; i va recordar

també el «Missatge als artistes» pronunciat pel Papa Pau VI el 8 de desembre de 1965, per afirmar amb ell que «el món té necessitat de la bellesa per no caure en la desesperació».

Mn. Mauri va dedicar la darrera part de la seva intervenció a destacar la riquesa patrimonial del Bisbat d'Urgell, tant des d'un punt de vista històric i artístic com pel que fa al fons documental de l'Arxieu Capitular i a l'estret i secular vincle entre l'Església d'Urgell i les persones que han habitat al llarg del temps el territori diocesà que palesen els centenars d'esglésies i ermites, moltes de les quals d'època romànica, que es mantenen obertes al culte arreu del Bisbat. Moltes d'aquestes esglésies, així com bona part dels seus béns mobles, han pogut ser restaurats sobretot en els darrers 30 anys gràcies a l'esforç del Bisbat per conservar el patrimo-

ni diocesà i a la col·laboració que han prestat per al mateix propòsit les institucions locals i provincials del territori, així com els diferents departaments competents de la Generalitat de Catalunya. «Ara, amb Catalonia Sacra, disposem d'una eina molt valuosa per a conèixer, estimar i valorar el nostre patrimoni», va concloure Mn. Mauri.

Albert Batalla, l'Alcalde de La Seu, va considerar que «són molts els camins que tenim per a col·laborar, i ara, a més, tenim eines i voluntat per a fer-ho». Albert Batalla es felicità de «l'ajuda» que Catalonia Sacra suposa per a «la tasca de promoció turística de la nostra ciutat i del nostre territori», i va agrair la feina de restauració i conservació del patrimoni de l'Església, que és «una de les grans riqueses del nostre país».

Per la seva banda, Daniel Font va explicar el projecte en quatre eixos principals d'actuació: obrir les portes per a donar a conèixer més i millor el patrimoni de l'Església a Catalunya; ajudar a entendre quina és la seva naturalesa; generar una activitat econòmica que ajudi al manteniment dels fons patrimonials; i facilitar una eina perquè cada Bisbat pugui aplicar els tres punts precedents de la manera més adient per a les seves pròpies peculiaritats. Font va comentar la manera com s'articula l'oferta de turisme cultural que porta associat el projecte, i ha explicat com a través de la web www.catalonia-sacra.cat es pot accedir a tota la informació (que s'anirà completant i enriquint en els propers mesos) necessària a l'hora d'escollir qualsevol de les propostes dels Bisbats, ja sigui per a visitar un temple en concret com per a planificar una ruta específica dins una diòcesi o seguint un itinerari interdiocesà.

«Segueix el Full Dominical d'allà on vulguis amb el teu telèfon mòbil»

TEMPS DE NADAL

Qui eren els «Mags»?

«Quina classe d'homes eren aquells que Mateu descriu com a «Mags» vinguts d'«Orient»? El terme «mags» (*mágoi*) té una considerable gamma de significats en les diverses fonts, que s'estén des d'una accepció molt positiva fins a un significat molt negatiu. [...] Al Nou Testament veiem aquests dos significats de «mag»: al relat de sant Mateu sobre els Mags, la saviesa religiosa i filosòfica és clarament una força que posa els homes en camí, és la saviesa que en definitiva condueix a Crist. Al contrari, als *Fets dels Apòstols* trobem un altre tipus de mag, aquell que contraposa el propi poder al missatge de Jesucrist, i es posa així de part dels dimonis que, no obstant, ja han estat vençuts per Jesús [...].

La idea decisiva és que els savis d'Orient són un inici, representen la humanitat quan emprèn el camí cap a Crist, inaugurant una processó que recorre tota la història. No representen únicament les persones que ja han trobat la via que condueix fins al Crist. Representen l'anhel interior de l'esperit humà, la marxa de les religions i de la raó humana cap al trobament de Crist [...].

També el relat de l'estrella dels Mags està en aquesta línia: no és l'estrella la que determina el destí del Nen, sinó el Nen qui guia l'estrella. Si es vol, pot parlar-se d'una espècie de punt d'inflexió antropològic: l'home assumit per Déu —com es manifesta aquí en el Fill unigènit— és més gran

que tots els poders del món material i val més que l'univers sencer.

«(Els Mags) entraren tot seguit a la casa, veieren el Nen amb Maria, la seva mare i, prostrats a

terra, l'adoraren» (Mt 2,11). En aquesta frase crida l'atenció que hi manca la presència de sant Josep, que és el punt de vista des del qual Mateu va escriure el relat de la infància. Durant l'adoració a Jesús, trobem només «Maria, la seva mare». Encara no he trobat una explicació convincent d'això [...]. Davant l'infant regí, els Mags adopten la «proskýnesis» és a dir que es prostraren davant seu. Aquest és l'homenatge que se li dona a un Déu-Rei. D'aquí l'explicació dels dons que a continuació ofereixen els Mags. No són dons pràctics, que en aquell moment potser haurien estat útils a la Sagrada Família. Els dons expressen el mateix que la prosternació (*proskýnesis*): són un reconeixement de la dignitat règia d'aquell a qui són oferts. L'or i l'encens són mencionats també a *Isaïes* 60,6 com a dons que oferiran els pobles com a homenatge al Déu d'Israel. La Tradició de l'Església ha vist representats en els tres dons —amb algunes variants— tres aspectes del misteri de Crist: l'or faria referència a la reialesa de Jesús, l'encens al Fill de Déu, i la mirra al misteri de la seva Passió. En efecte, a l'*Evangelí de Joan* apareix la mirra després de la mort de Jesús: l'evangelista ens diu que Nicodem, per a ungir el cos de Jesús, va portar mirra, entre altres coses (Jn 19,39).»

Benet XVI, «La infància de Jesús», 2012, pp. 98 i ss.